

גנים ירוקים

המגזין המוביל בישראל לאנשי המקצוע בענף הגינון • ינואר 2018, גיליון מס' 133

שנת בצורת
חמישית
ברציפות - האם
הגינות ייובשו?
עמ' 4

למה משרד
הבריאות
עדיין לא
מאשר שימוש
במים אפורים?
ממוחזרים?
עמ' 6

השזיף הפעמוני: הראשון לפרוח בחורף

עמ' 22

נוף עץ בוגר
בפריחה
צולם
בתחילת
פברואר

החצוף מטאיוואן

איך זה שעץ אחד מעז לפרוח בכל עוזו בינואר-פברואר ולהקדים אפילו את השקדיה? לשזיף הפעמוני יש את היכולת ואת החוצפה, בשל מוצאו בדרום סין ומטאיוון החמות יחסית. מראה פריחתו הוורודה-סגלגלה משובבים לב ונפש

כתב וצילם: אמנון באומהורן

אחר ממשפחת הוורדניים לא יסתפק בהן. השזיף הפעמוני הוא עץ קטן עד בינוני שגובהו כעץ בוגר יגיע ל 5-8 מטרים וכך גם רוחבו. הנוף מעוגל בדרך כלל. הפרחים מתאפיינים בעוקץ ארוך המסתיים בפרח דמוי פעמון וצבעם נע בין ורוד לסגול כהה ומכאן שם העץ. גם צבעי השלכת שלו מרשימים: באדום בהיר עד כהה, דבר המוסיף לתכונותיו הקישוטיות. פריו מועט, ענבה קטנה באדום-שחור וחסרת ערך גנני. קצב צימוחו בינוני: כ-80 ס"מ עד מטר בשנה.

ל המתהלך בגן בחודשים ינואר-פברואר, יראה בדרך כלל נוף משמים, עירום ואפור. אך אם יימצא שם שזיף פעמוני פורח - תעתק נשימתו: הכיצד זה העץ פורח כל כך מוקדם, בעוצמה מהממת כל כך, אף לפני השקדייה, ועוד מעז לבלב לפני כל העצים? התשובה נעוצה בכור מחצבתו של עץ זה: טאיוואן, דרום סין ויפן, שם "התרגל" לפרוח מוקדם ובעיקר: "התרגל" לפרוח בהיעדר מנות קור משמעותיות, מנות ששום עץ

”
העץ ותיק בארץ, יותר משנהוג לחשוב. עצים יפים ממין זה ניתן לראות בגן הבוטני בגבעת רם ביחשלים, בקיבוץ עבחון, בגני רמת הנדיב, ביראון, בשילת ובשלה גינות פרטיות ברחבי הארץ.

עלווה אדומה בשלכת

שזיף פעמוני פורח בכניסה למועצת שילת

שם עברי מעודכן: שזיף פעמוני.
שם קודם: דובדבן פעמוני.
שם לטיני: prunus campanulata
משפחה: ורדיים. Rosaceae

העץ ותיק בארץ, יותר משנהוג לחשוב. עצים יפים ממין זה ניתן לראות בגן הבוטני בגבעת רם בירושלים, בקיבוץ עברון, בגני רמת הנדיב, ביראון, בשילת ובשלל גינות פרטיות ברחבי הארץ.

העמידות למחלות ולמזיקים טובה יותר מרוב העצים ממשפחת הוורדניים, עליהם הוא נמנה.

בזכות מוצאו מאזורים חמים יחסית, יצליח היטב גם בשפלת החוף וברוב סוגי הקרקעות, שם כאמור יפרח בעוצמה. עצים צעירים זקוקים להשקיית עזר מוקפדת ופחות סלחניים להפסקות מים ממושכות, לפחות עד שלוש שנים מהנטיעה, פן יתנוונו.

אני מעריך את תוחלת חייו ב-40-30 שנים, אך בסין יש עצים בני 100 שנים ויותר. גילם של העצים הבוגרים ביראון מוערך בכ-20 שנים ומצבם מצוין.

שימושים גנניים: לערוגות מושקות, לפטיו, לגינה הקטנה והבינונית, למקבצים פורחים, ובעתיד: גם כעץ צל קטן. העץ ברמת הנדיב נטוע במשטח מרוצף גדול ומפותח, אך סבל בשנה האחרונה מהיעדר השקיה מספקת.

המלצה חשובה: מומלץ לשלבו בערוגות ובכלל, עם פאריש יפני, המקדים אף הוא לפרוח, פורח מינואר עד מרץ. הפאריש ייתן את הרקע הנמוך והשזיף הפעמוני את הנוף הגבוה והרי לכם חגיגת צבע בעיצומו של החורף.

לסיכום: מדובר בעץ נוי חשוב, קישוטי במיוחד ובזכות פריחתו וליבלבו המוקדמים יקדים ויאריך את משך הפריחה הכולל של הפריחה האביבית. מומלץ מאד להשתמש בו יותר. ■

אמנון באומהורן - מנהל משתלת אלון ביראון, חבר בוועדה המייעצת לעצי רחוב, מומחה לעצי רחוב ויועץ מקצועי